

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

16. De alijs conditionibus suscipientis Eucharistiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

nem Eucharistiæ illa, ex qua irreuerentia sacramenti timetur; vt, cum infirmus patitur frequentes vomitus, aut tussim, vt probabiliter timeatur expulsio Eucharistiæ; tunc enim nõ est ipsi ministranda.

Ieiunus. Debet etiam esse ieiunus, qui sumpturus est Eucharistiã, non solum à cibo, sed à potu, & medicina, vt fit ieiunium naturæ: qui enim aliquid horum sumpsit, nisi sit infirmus, ita vt timeatur mors, nõ debet suscipere Eucharistiã. Nec soluitur hoc ieiunium per hoc, quod aliquando, dum aliquis lauat os, aliquid parum humoris decidit per guttur, aut cum micæ, vel particulæ cibi, qua manent inter dentes eccena antecedenti, deglutiuntur: hæc enim per modum salutarum sumuntur, nec solvunt tale ieiunium, vt dicit Sanctus Thomas loco citato. artic. 8. Hoc autem ieiunium incipit à media nocte diei antecedentis: vnde, si quis post mediam noctem aliquid sumpsit, quamuis dormierit postea, non potest communicare illa die: si tamen ante mediam noctem sumpsit, potest communicare, licet tota nocte non dormierit, nec cibum sit digestus, vt ibidem docet Sanctus Thomas. Infirmis per modum viatici confertur, etiam non ieiunus; & in eadem infirmitate potest sæpè conferri, etiam non ieiunus, si per aliquot dies pericula mortis euadant, sacro tunc peracto post præcedens viaticum Ita habet Tabiena verb. communicare, §. 48. & Armill. v. communio. §. 18.

Aptus. Debet is, qui suscepturus est sacrosanctam Eucharistiã, esse aptus subiectum. Fit autem ineptus per excommunicationem, vel interdictum: nam, qui excommunicatus est, quacumque excommunicatione, aut interdictus, peccat accedendo ad Eucharistiã, quia impeditus, & ineptus est propter censuram ecclesiasticam.

De alijs conditionibus suscipientis Eucharistiã.

C A P V T XVI.

Aliæ etiam sunt conditiones suscipientis Eucharistiã, quæ secundo carmine continentur.

Quarum prima est, *contritus*: nullus enim debet accedere ad communicandum cum conscientia peccati mortalis.

qui

qui enim existimat se esse in peccato mortali, & accedit communioni, licet verè non sit in peccato mortali, peccat mortaliter; & si habebat gratiam, perdit eam: nam ratione conscientie malè contemnit sacramentum. Rursus, si in peccato est, debet accedere contritus, & cum pœnitentia peccati: non quòd opus sit vera contritione, sed quòd saltem homo probabiliter putet, se esse contritum, & se non esse in mortali: qui sic accedit, non solum non peccat accedendo, sed consequitur peccati remissionem, vt S. Tho. dicit 3. p. q. 79. art. 1. & 2. At verò, qui mortaliter peccauit, & nulla præparatione facta, accedit, siue recorderetur peccati, siue non, mortaliter peccat, secundum omnes.

Confessus, seu *fassus*, quod idem est. Non satis est contritio in eo, qui mortaliter peccauit, ad accedendum communioni, sed opus est præmittere confessionem sacramentalem: nam qui accedit post peccatum mortale, seu post conscientiam mortalis ad Eucharistiam, licet sit contritus, si non est confessus, mortaliter peccat. Hoc est contra Caiet. ver. communio, & Armill. ver. communio, §. 1. qui dixerunt, sufficere contritionem, quamuis possit homo confiteri, & sit copia Confessarium. Sed hæc opinio iam non potest sustineri, quia oppositum statuit Concil. Trid. sess. 13. cap. 7. & can. 11. vbi excommunicat lata sententia talem opinionem docentes, prædicantes, asserentes, & defendentes. Est ergo necessaria confessio. Excipit vnum casum ipsum Concilium, cum non est copia Confessarij: tunc enim posset homo accedere cum sola contritione; dum tamen, cum primùm habuerit copiam Confessarium, confiteatur, quæ exceptio, secundum Doctores, intelligitur, cum necessitas adest communionis. Vnde in his casibus potest hoc contingere.

Primus est, cum vrget articulus mortis, tunc si sacerdos solus esset in templo, quod vndique comburitur, nec spes esset salutis, licet esset in peccato, seu conscientiam haberet peccati, posset per contritionem se disponere, & accedere ad Sacramentum, & communicare, idemque in similibus casibus mortis fiet, si absit sacerdos.

Secundus, cum est necessitas exequendi officium diuinum: v. g. est Parochus, qui habet conscientiam mortalis, tamen nõ habet præsentem Confessarium, & si expectet, populus priuabitur sacro in die aliquo solenni, tunc potest celebrare cù contritione, & post, Confessarium adire, cum copia fuerit.

Ter-

Tertius est, cum aliquis contrahit infamiam, si non communicet: v.g. aliquis est monachus, qui habet referuarum casum Prouinciali absentem, tunc tamen occurrit dies solennis, in quo omnes communicant monachi, si iste desit, infamiam contrahit, potest cum contritione accedere.

Quartus est, cum est necessitas præcepti: v.g. occurrit dies, in quo tenetur communicare de præcepto, nec habet Confessarium, cui aliquem casum referuatum communicet, tunc cum contritione potest accedere. Sed Soto 4. d. 18. art. 4. limitat hoc, cum scandalum, aut infamia sequitur, si non communicat; alias debet seruare præceptum præmittendi confessionem; quod fortius est, cum sit diuinum, quam illo die communicare, quod est ecclesiasticum.

Quintus est, cum est in actu communionis: vt sacerdos, qui post sacram incaptum recordatur peccati debet continuare cum contritione. Similiter laicus, qui iam est ad altare, vt communicetur, non debet se separare, si alicuius peccati recordatur, sed communicare, & postea confiteri, vt dicunt Soto loco allegato, & Ledesm 4. q. 21. art. 4. In his casibus reputatur esse inopia Confessarij, & in alijs his similibus. Extra hos præmittenda est confessio.

Mundus, debet etiam suscepturus Eucharistiam accedere mundus, id est, non pollutus: qui enim illa antecedente nocte passus est pollutionem, non debet accedere die illo ad communionem. Tamen, vt hoc percipiatur, aduerte pollutionem posse esse triplicem.

Aliqua est peccatum mortale, cum fit in vigilia, aut in somnis, tamen homo procurauit illam, vescendo cibis hac intentione, vel alia mala causa; & tunc, si ante communionem homo poeniteat, & confiteatur, non est peccatum mortale accedens; quamuis sit veniale, nisi aliqua deuotio magna, aut aliqua causa necessaria excuset.

Aliqua est veniale peccatum, vt, cum ex negligentia aliqua veniali se polluit in somnis, aut in vigilia, sed contra voluntatem, licet homo aliquam delectatiunculam imperfectam habeat. & tunc nulla est culpa accedere; sed melius est non accedere, nisi sit aliqua causa rationalis, puta, cum homo deuotionem habet celebrandi quotidie, aut illo die communicandi, aut est dies præcepti, aut quid simile, tunc enim melius facit communicando.

Aliqua

Aliqua est sine omni peccato, vt actus coniugalis, & pollutio nocturna, non præcedente causa culpabili, & tunc non impedit communio, nec est aliqua necessitas, nec causa potest differri communio, nec est aliqua necessitas, nec causa particularis, vt illo die fiat communio, melius est differre. Debent tamen coniugati abstinere, ex decentia, aliquo tempore ante communionem, & ita consulitur, de consecrat. omnis homo, vt tribus, quatuor, aut octo diebus abstineant. Ita est intelligenda ista conditio. Vide Petrum de Palud. dist. 9. quæst. 3.

Recteque paratus. Hæc est vltima conditio suscepturi, vt conuenienter accedat, & totum fructum percipiat Eucharistiæ, vt sit recte paratus. Quando Sacerdos extra Missam sumit Eucharistiæ, debet esse cum stola, vt habetur can. Ecclesiasticam 13. Hæc præparatio, vltra dicta, consistit in tribus.

Primò in fide: debet enim accedere cū fide, qua credat huius mysterij excellentiam, & discernat cibum hunc spirituales à cibis communibus.

Secundò, in iudicio, vt conscientiam examinet, etiam venialium peccatorum, licet non sit necessarium; &, vt, mundetur à macula, etiam veniali, si fieri possit, antequam accedat. Saltem doleat de omni culpa, & imperfectione sua.

Tertiò, cum reuerentia, & amore accedat; & reuerentia, quia Christum sumpturus accedit; amore, quia summum ab eo recepturus beneficium venit: &, quantum fieri poterit, non diuagetur, sed actualiter consideret; licet, si aliquando diuagatur, non priuentur gratia habituali, quæ in sacramento datur, vt dicit S. Thom. 3. p. quæst. 79. artic. 8. Ex his sequitur, cum isti, qui capite damnantur, omnes has condiciones habere possint, quod non est, cur Eucharistia priuentur, & optime fieret, si in locis, in quibus hoc non fit, deinceps fieret: nam in antiquis canonibus, hoc habetur præceptum, vt patet 13. quæst. 2. can.

quæsitum, & cap. super eo, de hæret. in 6.

De ad-